

POVODOM DANA INŽENJERA I TEHNIČARA SRBIJE

Za **Dan inženjera i tehničara Srbije** se uzima **3. februar**, kao dan kada je 1868. godine, na Velikoj školi, održana Osnivačka skupština "**Tehničarske družine**". To je bila prva asocijacija takve vrste na Balkanu, koja je okupljala inženjere i tehničare Srbije.

U to vreme "... družina razume pod tehničarom svakog koji se zanima sa teorijom ili upotrebom matematike ili prirodnih nauka." Bilo ih je pedesetak, "inžinira" kako su ih zvali, u zemlji sa privredom zasnovanom gotovo isključivo na poljoprivrednoj proizvodnji i primitivnim zanatima.

Inače, počeci obrazovanja tehničkog kadra u Srbiji se vezuju za tadašnji **Licej (Liceum Knjaževstva serbskog)** koji je prva viša škola u Srbiji, osnovana ukazom kneza Miloša Obrenovića 1838. i počela sa radom u Kragujevcu 1. oktobra 1838. god. 1841. je premešten u Beograd i smešten u Konak kneginje Ljubice. Zatim se 1863. seli u u Kapetan – Mišino zdanje i pretvara u **Veliku školu**, koja je bila najviša obrazovna institucija u Srbiji između 1863. i 1905. godine. Velika škola je imala tri odeljenja, odnosno fakulteta: Filozofski fakultet, Tehnički fakultet i Pravni fakultet. 1905. Velika škola prerasta u **Beogradski univerzitet**.

Od oko 600 inženjera, koji su na različitim zadacima prodefilovali u 19. veku, približno jedna trećina je školovana u Srbiji.

Vojno-tehnički zavod u Kragujevcu, osnovan 1853. godine je bio prvo pravo industrijsko preduzeće u Srbiji.

U takvom ambijentu se 1868. godine osniva "Tehničarska družina". O namerama osnivača najbolje govori Poziv: "Glavna težnja današnjeg veka upravljena je na osnovno izučavanje prirodnih nauka, a naročito njihove upotrebe... Odojče prirodnih nauka, industrija, postala je glavni pokretač u društvenom životu", pa se konstatuje "... da smo mi Srbi mnogo, mnogo zaostali" i zaključuje: "Ako hoćemo da smo i mi valjan član evropske familije... treba da se požurimo da se naknadi što je hudom prošlošću izgubljeno".

Ove reči iz 1868. godine, čini se, i danas imaju svoju punu aktuelnost, pogotovu u Nišu, gradu koji je nekad slovio kao grad elektronike.

**Prof. Elektronskog fakulteta u Nišu
dr Milan A. Kovačević**